

Szerkesztői Iroda:

Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.

hová a lap stelli részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadják el.

Kéziratok csak rendkívüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó hivatal:

Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.

hová az előfizetési pénzek küldendők.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési díj:

Vidőre postán vagy helyben hához fordítva:

Egy évre	20.-
Évi részletek	10.-
Negyedévre	5.-
Égy hónapra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési díj: 9 házas pénteken egy-egy hirdetés 12 kr., többször 10 kr.

Egy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

Égy napra 5 krajczár.

A kölcsönadó bankár urak kedvéért tartott Gondolá Szapary: jó kedvre kell hangolni a hitelező urakat. E czéleből egy felelő mulatságos számitással gr. Szapary sem többre, sem kevesebbre nem teszi a normalis deficitet 12 millióra. Igaz, hogy 1875-ben 40 millió 1876-ban 36 millió 1877-ben 30 millió s 1878-ban 60 millió volt a deficit; az is igaz, hogy 1879-ben is lesz még a miniszter számitásai szerint is legalább 40 millió; hanem azért a hitelezők kedvéért ő lekalkulálja azt 12 millióra, hogy bebizonyíthassa, miszerint mi az államadóságok kamatait nem kölcsönöztet pénzfelvetéssel. Gyarló dolog ez, pénzügyminiszter ur! Hazugsággal disznót hizlalni, üres beszéddel hitelezőt fizetni nem lehet. Lehet: hogy a hitelező bankárok még egyszer és utoljára a Tisza-kormányzatot kisegítik a bajból, de azért, hogy 12 millió legyen csak a normalis deficit: azt Szapary sem hiszi s a bankárok sem hiszik.

Végül a pénzügyminiszter meg nem állhat, hogy összekulcsolt kézzel, égre megerített szemekkel egy keneteljes prédikációt ne tartson a képviselőháznak. Elmondja hogy mennyi és mi nem adók vannak Ausztriában, Olaszországban, Francia és Németországokban. Törökországot és Muszkaországot nem hozta fel példának okáért. Kár volt. Törökország pénzügyi állapotából talá- lóbb példaként hozhatott volna fel a Tiszakor- mányzat illusztrálására. A törököt a muszka a magyart az osztrák kizsákmányolta. Csak hogy a török véde magát hősi bá- rúsággal, az osztrákokat pedig Tisza Kál- mánnal segítette hősi vakmerőséggel. A pénzü- gyminiszter azt a tanácsot adja a nemze- tnek, hogy legyen munkás és takarékos. A pénzügyminiszternek már az sem elég, hogy tizezer adóvégrehajtót küld a nemzet nyakára dálni, hanem ezen felül még kiis- ganyolja nemzetét és annak szégyenséget. Ejj-ejj miniszter ur, oktanok dolog a sor- sot ingerelni.

Budapest február 17.

A függetlenségi kör febr. 18-án d. u. 6 órakor értekezletet tart.

A magyar nyelv kötelező oktatásának bevezetéséről szóló törvényjavaslata- ról közlök teljesen biztos forrásból egy bi- hetetlen látszó értesülést kaptunk.

Az hallottuk ugyanis, hogy a legfelsőbb ka- binetben a román püspökök beavatkozása folytán elhatározottak a fejedelmi engedélyt megtagadni a törvényjavaslat előterjesztésétől, s hogy ezen el- határozás Tisza Kálmánnak legutóbb Bécsben kijelentett megegyezésével történt.

S Tisza Kálmán Bécsből haza jöve, híve- nek, kik ez iránt kérdésköztöké nála, azt felele- té: „az oldh küldöttség ugyan nem konfundál- bennünket, hanem azért az ügy halasztást szend.”

Hogy ilyenmódi kijelentés Tisza Kálmán mi- niszterelnök szájából mit jelent: az hasznos elő- monyok után könnyen elképzelhető. Mi a román küldöttség illetékes beavatkozása s a fejedelmi válasznak könnyen félreérthető és magyarázható természete után a törvényjavaslat előterjesztését most már kiváló fontosságnak tekintjük.

Kormányintézkedést várunk — s elvár- juk, hogy ezt a képviselőház is sür- gesse — arra nézve, hogy az illető törvény- javaslat mikor terjesztetik a képviselőház elé?

Lomhán vontatva indult meg a költségvetési vita. Nem csoda, a mikor se a kormánypárt, se az ellenzéknek nevezett többi irányalót nem ké- pesek eszmét, irányt kijelölni. Ha a függetlenségi pártunk határozati javaslata és annak indoklása az élet és jövő kinyom-tárá nem jelentkezik a mai ülésen, holt ülésnek nevezhetők azt.

Ugy látszik, hogy a viták élénksége a kö- vetkező napokra marad. Mindenesetre akkor fog nyerni lendületet, ha a kormány támogatói figurák a felhívásnak engedve, sorompóba lépnek. Eddig még nem léptek, sőt a mint felelőre voltak, a mai ülés alatt, összehesztelésre az egész lajstromot ki- tüntették. Ez azonban, a mint a folyószónok be- szélt, nem volt végleges, hanem csak tájéko- ló. A kormány előbb hagyja kibeszélni magát az ellenzék szónokai egy részének, hogy a vita táplálék hiányában erőteljes jelleggel bírjon. Csak később, vagy protokollus esetén fognak bemenni azok, a kik már fel voltak írva, köztök Jókai Mór, Baross és mások.

Az ellenzék részéről eddig fel vannak írva, Urbán Balázs, Lukács Béla, Mendé Bódog, Bujá- novics Sándor, Szalay Imre, gr. Nemes Ándor, Degré Alajos, Németh Albert, Mocsáry Lajos, Bereczky Sándor, Turgyóni Lajos, Eötvös Károly, Helly Ignác. E névsor azonban fog változni is, megegyezés után, a vita folyamánhoz képest.

A kolozsvári bankfők ügyében egy küldöt- tés jött fel, a melynek élén gr. Eszterházy főis- pán állt. A küldöttség tagjai voltak: Simon Elek, polgármester, K. Bicsáni Domokos, Mutflusz Károly, Kremer, Bogdán István, Gámn Zsigmond. Ezek-

hez csatlakoztak a vidék országos képviselői is, köztük volt Péchy Manó gróf, Tisza Lajos és László, b. Kemény Janos és Géza, Dézsi J. Jókai Mór, Elek Gy., b. Kemény Kálmán, b. Bánffy László, László Lajos, Horváth Gyula, Baross Akos, Jenei József, Hegedűs Sándor és többen.

A küldöttség tegnap Tisza Kálmánhoz ment, ki gróf Eszterházy beszédére kijelenté, hogy vég- leges megállapodás még nincs, de alapos remé- nyre van, hogy Kolozsvár kívánsága teljesül- ni fog.

Ezután Simon Elek polgármester a beállá- solás ügyét hozta elő, a min Tisza miniszterelnök leginkább a beadott törvényjavaslat után vé- segethette.

Ezután a küldöttség b. Kemény G. kereske- delmi miniszterhez ment, ki a legmegelőbb ér- deklődéssel és határozottsággal nyilatkozott Ko- lozsvár kívánsága mellett, gr. Szapary pénzügy- miniszter a küldöttséget ma 2 órakor fogadta.

A muszka lapok nagy zajt ütnek a Német- ország és Ausztria közt kötött szövetség felett, mely állításuk szerint már a congressus alatt meg volt kötve, de csak most lett leleplezve. Német- ország észak, Ausztria délfelé akar terjeszkedni. De legnagyobb hősönkösdésük kelti fel a prágai béke 5 cikkének eltörölése, mely, mint állítják, egyenesen Muszkaország bontására történt, mi- vel a dán királyi családdal rokonsági viszonyban áll. Azt hiszik, hogy Németország legközelebb Hollandiát fogja megtámadni, valamint arról is meg vannak győződve, hogy Romániát Berliából és Bécsből bújtotgatják. Hangsúlyozzák végre Orosz- országot a nyugati hatalmakhoz való közleked- sésükért, mely ezeknek épp úgy érdekelt áll, mint Muszkaországnak, ne hogy a germanizmus Európában tulnyra emelkedjék.

Mint Bécsből írják, a 60 milliósi hitelnek 1878-ban történt túllépésere vonatkozó, legelő- lebb a delegációkat betervezendő előterjesztés az indemutás megadását kéri 40,000,000 forintnyi összegre, minthogy a lezárt számadások 100 mil- lió forint teljesített kiadást tüntetnek fel. Az 1879-iki II. félv. megszállási költségeire vonat-kozó előterjesztés csak 13 millió s néhány száz ezer forintot előirányoz.

Az országgyűlési szabadelvű párt mai értekezletét Szentágyi Pál elnök megnyitván, bejelenté, hogy Görgey István egészségét ál- lapon a miatt az elnökségtől lemond. Az értekezlet a lemondást sajnálattal tudomásul véve, küldöt- séget bízott meg azzal, hogy midőn a sajnálat a lemondást elnökönek tolmácsolná, egyszerintd kérje fel arra, hogy a párt tiszteletbeli elnökségét elfogadja sziveskedjék. A küldöttség tagjai: Szon- tagh Pál, Tisza Lajos, Kovács László és Végli Aurél.

Ezután a párt elnöke Szentágyi Pál közfelkiáltással megválasztatván, javaslatba hozott egy tiszteletbeli választást, mely ügyben a közeli bi- értekezlet valamelyikén fog intézkedés törté- ni.

Elnök bejelenté, hogy a pártból kilépésüket bejelenték: Boros Béni, Juhász Mihály és Duouahy István.

Erre a kijelölt bizottság előterjesztése alap- ján a közlekedési bizottsághoz Végli Aurél, a fog- lási államadóságokat ellenőrző bizottsághoz Vo- nosina Iván jelölteték ki.

A miniszterelnök bejelenté a mint a decem- ber 9-én keltetésbe helyezte — fontolara vegye a magyar képviselőház, hogy minő eljárás kelljen követni a berlini szűrésdel szemben s ezt a honpári ülésben szándékozik a képviselőházban be- jelenteni, szall, hogy a midőn a budapesti foly- lant a legelső alkalom nyílik, kéri fogja a kérdés napirendre tűzését. Miután ezt az értekezlet hely- selet, kifejtette a teendőket iránt nézetét, melynek bővebb megbeszélése a szerdán tartandó érteke- zletre halasztott.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Szapary gróf pénzügyminiszter beszéde

— A képviselőház febr. 17-iki ülésében. — T. ház! (Halljuk!) Pénzügyminiszternek, ki két hónappal ezelőtt foglalta el a helyet, nem lehet feladata teljesedni pénzügyi előterjesztést tenni, már csak azért sem, mert az, mi a multban történt, nem az a műve, legyen az bár rossz vagy jó, akár miként mállottának azt megítélni, s azt, mire nézve a jö- vő illetékes előterjesztéseket kell tennie, alapsab- ban csak mikédszének további folyamán lehet ké- pes mérlegelni.

E kijelentéssel kívánok a t. háznak felvilágo- sítást adni az előtűnt fekvő költségvetés eredet- léről. E költségvetés t. elődom alatt s azon szá- mérlekből történt, hogy még a törvényhozás szízi né- szakában előterjesztésessékk. Midőn én a pénzügyi tárczát decemberben átvállaltam, már magának az időnek rövidségénél fogva sem voltam azon hely- zetben, ho, y ezen költségvetést egészen átoldoz- zam, tehát szorítottam tisztán arra, hogy az idő- közben behálott körülményeket figyelmebe véve, az ennek folytán szükséges módosításokat megtegyem. De a feladatam szerint annál könnyebben foghat- tam el a lapul az előterjesztést költségvetést, mert az, mint magam is meggyőződtem, és mint meg- győződhetik a t. ház minden tagja, az 1877-diki számadásokon alapozták.

Ezt én a legbiztosabb alapnak tekintem, melyre jövő évi költségvetésüket feltehetik. De t. ház, minthogy most azon helyzetben vagyunk, hogy az 1877-iki számadásokon kívül ismerjük az 1878-iki év kezelesi eredményeket is, nem lehet ezeket sem ignorálnunk, sőt inkább kellő figyelemre kell azokat méltatnunk. Végre pedig ki kívánok terjeszkedni arra is, vajon mint ez e házban többször hangsúlyoztatott, helyes volt e azon pénzügyi politika, melyet a jelen kormány több éven át követett és ezen politika mellett, ha váratlan körülmények nem jöttek volna közbe, le- hetséges lett volna-e államháztartásunkban az egyensúlyt helyreállítani?

Az 1877-iki számadást illetőleg igaz, hogy

a kiadások 4 1/2 millióval multak felül az előirány- zatot, de ezzel szemben tény az is, hogy a bevé- telek 4.600.000 frtnyi emelkedést mutatnak az előirányzathoz képest; és így a végeredmény az, hogy az 1877-iki számadásnak 108,000 frral áll jobban az előirányzatnál. Összehasonlítva ezen szá- madási eredményeket a kőzelebb megelőzött évek eredményeivel, azt tapasztaljuk, hogy míg 1875-ban rendez bevételünk 187 milliót tett, 1876-ban felemelkedett az 203 millióra, 1877-ben pedig 213 milliót tett, és így 26 millióval több, mint 75-ben, a mi mindenesetre lényeges emelke- dés. De még egy lényeges eredményt mutat az 1877-iki számadás s ez az, hogy az egyenes adók ezime 700,000 frral jött több be tényleg, mint előirányozta volt.

Ha az 1878. év kezelesi eredményeit összeha- sonlítjuk az ezen évi előirányzattal, nem fogunk oly kedvező eredményt találni, mint a minőt az 1877-iki számadás felmutat. De a kezelesi er- ményekre nézve elözetesen is meg kell jegyeznem, hogy azok nem mutatják egészen hiú képet ezen év háztartásának, mert az egyes tárczák különös jövedelmei nem foglaltak benne, mig nemelyek- nél egyes átlúto bevételek és kiadások kétszer is fel vannak véve. Ha tehát a kezelesi kimutatás eredményeit az előirányzattal össze kívánjuk ha- tonlítani, mindenkéltűt azokat egyenlő alapokra kell fektetnünk. Ezeknek figyelembe vételével az 1878-iki év eredményeit összehasonlítva azon évi előirányzattal következőleg állanak.

Előirányozta volt 208 235,000 bevétel, a melynek megfelelőleg volt a tényleges bevétel 206 684 938 ft. Követve azon eljárást, hogy a miniszteriumok saját bevételei figyelmen kívül hagyatnak az előirányzatban is a különbség az előirányzat és kezelesi kimutatás között 1 és fél millió, a melyvel kedvezőlenebb a bevétel az előirányzatnál. Az előirányzott kiadás volt 229 millió 347,000 ft. ehhez hozzáadva a póthiteleket az előirányzott kiadás tett 233 270,000 ft. az ez alapon tett kiadások eredménye pedig 232 mil- lió 576,000 forintot ehhez hozzáadva a közérte- gyi kiadásokhoz meg 1,500,000 forintot, s tess az elő- irányzattal szembe állítandó kiadás 234,115,000 ft. Az előirányzott kiadás 233 270,000 ft. A két összeget tehát egymással összevetve, az 1878 dik év er-edménye a kezelesi kimutatások alapján az előirány- zatnál 2,385,000 frral kedvezőlenebb volt.

Ha itt méltóztatunk figyelembe venni azon körülményt, miszerint jövedelmünk különösen az év utolsó hónapjaiban körülbelül 2 millió forinttal visszaszamarad, az előző év ugyanazon hónapjai- nak jövedelmeivel szemben, — amire még vissza- fogok térni — méltóztatunk látni, hogy az 1878. évi tényleges eredmény is megközelítőleg megfelel azon előirányzatnak. Igaz, hogy a mi az egye- nes adókat illeti — s az 1878-ik év eredménye nem mondható kedvezőnek: mert az egyenes adók- nál előirányzott 88 400,000 frral szemben a tényle- ges eredmény volt 85 199,000 ft, s így a ezime 3,200,000 frral kevesebb folyt be, mint a mennyi előirányozta volt. Különösen az év utolsó hónapjai- ban november és decemberben mindegyik hónap- ban egy-egy millióval kevesebb folyt be, mint az előző év megfelelő hónapjaiban.

Ezen visszasamaradás magyarázatát leli abban, hogy köztudomás szerint az év utolsó hónapjaiban részint terményeink ára rossz volt, részint a termé- nyek szállítása alább szállott előzőes s a közlekedés nehézségei folytán akadályozta volt. S hogy esak- yunk ez okozta az említett bevételi kevesebédet, mutatója az, hogy a jelen év első hónapjaiban ja- nuártól kezdve egészen a mai napig a bevételek, szemben a mult év ezen időszákaának bevételeivel 1,700,000 frtnyi többletet mutatnak. Ennek külön- ség által tehát ki van egyenlítve az 1878-ik év utolsó részében mutatkozó jövedelmi kevesedés, s épen az, hogy a mult év ezen hányra kipotlatott, az 1879-iki év eredményeit által igazolja részben azt, hogy kizárólag az 1878-dik év eredményeit a jelen év előirányzat alapjául venni nem volna méltá- nyos.

Szemben az egyenes adóknál 1878-ban tap- saszatát visszasamaradással, volt több bevételi ágazat, melyeknél az eredmény teljesen kedvezőbb volt az előirányzatnál. Így a fogyasztási adóknál 1,790,000 ft. a dohányjövédelmek 260,000 frral folyt be több, ellenben a kamatbiztos

